

Opgang, 8 februari 2026

Teksten

1 – Robert White (c.1538-1574): "Christe, qui lux es et dies II" (a 5) (The Gesualdo Six)

Dit is de tweede van een viertal zettingen van de Engelse renaissance-componist White, die destijds grote bekendheid had, maar nu nauwelijks meer. De stijl van de compositie is alternatum, d.i. afwisselend een zin of strofe gregoriaans, en een polyfone zetting van de volgende zin of strofe. Dit zeven strofen tellende stuk is in zijn oorspronkelijke versie een van de oudste vroegchristelijke hymnes, en wordt al door Caesarius van Arles rond het jaar 500 geciteerd. In het huidige liedboek is het opgenomen als lied 239: "O Christus die de zonne zijt"; de melodie is afgeleid van het gregoriaans.

Christe qui lux es et dies, noctis tenebras detegis,
lucisque lumen crederis, lumen beatum praedicans.

Christus, die licht en dag bent, U onthult de
duisternis van de nacht en men gelooft dat U het
licht der lichten bent het gezegende licht dat
verkondigt.

Precamur Sancte Domine, defende nos in hac nocte,
sit nobis in te requies, quietam noctem tribue.

Wij bidden, Heilige Heer, bescherm ons deze nacht,
laat ons rust vinden in U, schenk ons een vredige
nacht.

Ne gravis somnus irruat, nec hostis nos surripiat, nec
caro illi consentiens, nos tibi reos statuatur.

Laat ons niet door een diepe slaap overvallen
worden, laat de vijand ons niet meesleuren, en laat
het vlees, dat zich daaraan overgeeft, ons niet
schuldig verklaren voor U.

Oculi somnum capiant, cor ad te semper vigilet,
dextera tua protegat famulos qui te diligunt.

Mogen de ogen slapen, moge het hart altijd over u
waken, moge uw rechterhand beschermen de
dienaren die u liefhebben.

Defensor noster aspice. Insidiantes reprime.
Guberna tuos famulos. Quos sanguine mercatus es.

Zie onze verdediger aan! Onderdruk de
samenzweerders! Bestuur uw dienaren! Die u met
bloed hebt gekocht!

Memento nostri Domine, in gravi isto corpore, qui
es defensor animae, adesto nobis Domine.

Gedenk ons, o Heer, in dit zware lichaam, die de
beschermers van de ziel bent, wees bij ons, o Heer.

2 – Michael John Trotta (1978): "O nata lux" (a 4) (Tenebrae, o.l.v. Nigel Short)

"O nata Lux" is een Latijnse hymne, oorspronkelijk bedoeld voor het 'feest van de Transfiguratie' (6 augustus), de 'verheerlijking op de berg' (Mattheüs 17, Marcus 9, Lucas 9). In deze teksten veranderde Jezus van gedaante en zijn kleding ging helder wit stralen.

O nata Lux de lumine, Jesu redemptor saeculi,
dignare clemens supplicum laudes precesque
sumere.

O Licht geboren uit licht, Jezus, Verlosser van de
wereld, verwaardig U onze smeekbeden,
lofprijzingen en gebeden te aanvaarden.

Qui carne quondam contegi dignatus est pro
perditis, nos membra confer effici tui beati corporis.

Gij, die zich met vlees wilde bekleden omwille van
hen die verloren waren, geef dat wij ledematen
mogen worden van uw gezegend lichaam.

3 – Morten Lauridsen (1943): "O nata lux", uit: "Lux aeterna", nr. III (a 4) (Voces8)

Deze compositie is de middelste van een reeks van een vijfdelige hymnecyclus "Lux Aeterna" over de thema's hoop, verlossing en verlichting, in 1995 geschreven voor het Los Angeles Master Chorale en orkest.

Voor de tekst en vertaling, zie White hierboven.

4 – Felix Mendelssohn (1809-1847): "O lux, beata trinitas", opus 121, MWV V 26-V (a 4) (Ensemble Classico)

Het vijfde van een reeks van vijf vespergezangen: 'Ad vespertas Dominicæ XXI post Trinitatis, Responsorium et Hymnus', dus voor de 21e zondag na Trinitatis.

O lux beata Trinitas et principalis unitas,
iam sol recedat igneus, infunde lumen cordibus.

O gezegend licht, Drie-eenheid en voornaamste
eenheid, laat nu de vurige zon plaatsmaken en
schenk licht in onze harten.

Te mane laudum carmine, te deprecemur vespere:
Te nostra supplex gloria per cuncta laudet sæcula.

's Morgens prijzen wij U met een lied, 's avonds
smeken wij U:
Moge onze nederige glorie U prijzen in alle eeuwen.

Deo Patri sit gloria, ejusque soli Filio, cum Spiritu
Paraclito et nunc et in perpetuum.

Eer zij aan God de Vader, en aan Zijn enige Zoon,
met de Heilige Geest, nu en tot in eeuwigheid.

5 – Andrej Makor (1987): "O lux, beata trinitas" (a 4) (Luther College Nordic Choir, o.l.v. Andrew Last)

Door Makor geschreven voor zondag Trinitatis (de zondag na Pinksteren).

Voor de tekst en vertaling, zie Mendelssohn hierboven.

6 – William Byrd (c.1543-1623): "O lux, beata trinitas" (a 6) (The Sixteen)

In 1575 uitgegeven door William Byrd, en geschreven voor zondag Trinitatis.

Voor de tekst en vertaling, zie Mendelssohn hierboven.

7 – Edward Elgar (1857-1934), arr. John Cameron (1944): "Lux aeterna" (a 8) (Ensemble Altera, olv. Christopher Lowrey)

John Cameron heeft de zevende Enigma Variatie ("Nimrod") van Elgar voorzien van de tekst die hoort bij de 'Communio' (het gezang dat wordt gezongen tijdens de communie), het laatste gezang van het 'proprium' (de reeks wisselende gezangen) van de Latijnse dodenmis, het requiem. Lux Aeterna is het Latijnse verzoek om eeuwig licht dat kan schijnen voor de overledene.

Lux aeterna luceat eis, Domine, cum sanctis tuis in
aeternum, quia pius es.
Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux
perpetua luceat eis.

Moge eeuwig licht op hen schijnen, Heer, en met uw
heiligen tot in eeuwigheid, want u bent barmhartig.
Geef hun eeuwige rust, Heer, en laat het eeuwige
licht over hen schijnen.

8 – Thomas Tallis (1505(?) -1585): "O nata lux" (a 5) (Dunedin Consort)

Deze zetting door Tallis is waarschijnlijk de meest bekende van deze tekst, en wordt staat bij heel veel koren op de rol. De zetting is ook de inspiratie geweest voor veel eigentijdse composities.

Voor de tekst en vertaling, zie Trotta hierboven.